

**UCHWAŁA NR LVI/467/21
RADY MIEJSKIEJ W MOSINIE**

z dnia 25 listopada 2021 r.

**w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2022”**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2, ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119), **Rada Miejska w Mosinie uchwala:**

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2022**

§ 1.

**Rozdział I
CEL PROGRAMU**

1. Celem programu jest:

- 1) przeciwdziałanie problemom alkoholowym na terenie gminy (motywowanie uzależnionych do zmiany trybu życia poprzez podjęcie leczenia, zapewnienie dostępu do terapeuty i psychologa),
- 2) podnoszenie świadomości, wrażliwości i reagowania społecznego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) minimalizacja szkód spowodowanych nadużywaniem alkoholu poprzez działalność świetlic opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenie punktów konsultacyjnych i grup wsparcia,
- 4) podnoszenie wiedzy w zakresie szkodliwości nadużywania alkoholu poprzez prowadzenie profilaktyki w szkołach i podczas imprez organizowanych przez instytucje, stowarzyszenia oraz inne podmioty, których celem jest ukazywanie życia bez nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych,
- 5) podnoszenie poziomu wiedzy wśród sprzedawców (zakup materiałów edukacyjnych, uświadamianie przedsiębiorców o skutkach sprzedaży małoletnim i nietrzeźwym podczas kontroli punktów sprzedaży).

2. Dane ogólne dla gminy Mosina:

- 1) **liczba ludności na dzień 31.12.2020 r. – 32 661**
- 2) **dorosłych – 25 344**

3) dzieci i młodzieży – 7 317

3. Dane dotyczące problemu spożywania i nadużywania alkoholu wśród osób dorosłych, dzieci i młodzieży oraz jego dostępność na terenie gminy Mosina zostają przedstawione na podstawie przeprowadzonej w miesiącach marzec - maj 2021 r. diagnozy pod nazwą „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych” przez Małopolskie Centrum Profilaktyki w Krakowie.

Uczestnikami diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Mosina byli:

- 100 mieszkańców gminy Mosina - (50% miasto i 50% wioski),
- 20 handlowców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Mosina - (50% miasto i 50% wioski),
- 178 nauczycieli w placówkach oświatowych na terenie gminy Mosina (50% miasto i 50% wioski),
- uczniowie klas 4-6 szkół podstawowych - 644,
- uczniowie klas 5-8 szkół podstawowych - 570,
- uczniowie w wieku 17-18 lat z Zespołu Szkół im. Adama Wodziczki w Mosinie przy ul. Topolowej 2 - 156.

Z podsumowania diagnozy wynika że:

1) według dorosłych mieszkańców gminy Mosina:

a) mieszkańcy gminy Mosina odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o **niskim poziomie ryzyka** - mieszkańcy gminy piją okazjnie, jednorazowo spożywając stosunkowo nieduże ilości alkoholu; **badani deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 1-2 porcji (25%) oraz 3-4 porcje alkoholu (26%), a 22% badanych przyznało, że nie pije w ogóle,**

b) kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol; dlatego, należałoby wziąć pod uwagę możliwość zorganizowania szeregu darmowych spotkań otwartych, mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami, czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania,

2) według sprzedawców napojów alkoholowych:

- a) sprzedawcy uważają, że **nie wszyscy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim,**
- b) w przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol: **34%** badanych deklaruje, że zawsze lub często sprawdza dowody potwierdzające wiek, **50%** badanych robi to rzadko,
- c) **w opinii 30% sprzedawców próba zakupu przez niepełnoletnich zdarza się najczęściej kilka razy w tygodniu, a według 27% kilka razy w miesiącu, 7% badanych stwierdziło, że takie incydenty zdarzają się kilka razy w ciągu dnia,**

3) według dzieci i młodzieży szkolnej:

- a) po alkohol łącznie sięga **8% uczniów klas 4-6, 24% uczniów klas 7-8,**
- b) **78% uczniów Zespołu Szkół ma za sobą inicjację alkoholową,**
- c) sporo uczniów oceniło, że bardzo łatwo jest kupić alkohol (łącznie 27% uczniów klas 7-8 oraz 6% uczniów klas 4-6) osobom poniżej 18 roku życia,
- d) w opinii badanych uczniów zalecane jest przeprowadzanie kampanii informacyjnej dla handlowców z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych, poprzez szkolenia dla sprzedawców, dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach sprzedaży,

4) według nauczycieli:

- a) 7% nauczycieli twierdzi, że spożywanie alkoholu wśród uczniów jest i jest to problem,
- b) 93% nauczycieli twierdzi, że picie alkoholu występuje rzadko,
- c) 91% twierdzi, że 1% młodzieży spożywa alkohol bardzo często, 6% często, 35% rzadko, a 58% nauczycieli stwierdziło, że problem nie występuje,
- d) oprócz organizowanych działań profilaktycznych, 96% nauczycieli prowadzi rozmowy indywidualne, a 90% z całą klasą na temat skutków spożywania napojów alkoholowych,
- e) 90% wdraża szkolne programy profilaktyczne,
- f) 81% nauczycieli uznało, że rodzice przejawiają różnorodne postawy: 67% rodziców podejmuje współpracę ze szkołą,
- g) 52% nauczycieli stwierdziło, że w przypadku wystąpienia problemu nie uzyskali pomocy, natomiast 48% uzyskało wsparcie z:
 - poradni pedagogiczno-psychologicznej,
 - OPS,
 - Kuratorium Oświaty,
 - policji,

- Gminy,
- sądu,

h) z przeprowadzonych ankiet stwierdzono, że prowadzone są działania profilaktyczne w formie warsztatów, prelekcji czy innych form, należy je kontynuować i współpracować z rodzicami oraz innymi podmiotami, które mogą udzielić wsparcia.

Ponadto z przeprowadzonej diagnozy wynika, że planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela, czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas warsztatów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą. Dodatkowo, należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak, aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Samo korzystanie z komputera może być bardzo pożyteczne dla młodych ludzi, ale należy pomóc im w wyborze odpowiednich stron i portali. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do internetu. Także nauczyciele mogą podsuwać uczniom na lekcjach adresy ciekawych stron, związanych ze skutkami spożywania napojów alkoholowych, czy innych uzależnień.

4. Wskaźniki będące podstawą do tworzenia diagnozy danej społeczności oraz obliczania osób uzależnionych, współuzależnionych, dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych oraz osób szkodliwie pijących w skali ogólnopolskiej, zostały ustanowione przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie, które dla Gminy Mosina przedstawiają się następująco:

- 1) **760 osób dorosłych to** 3% społeczności lokalnej, uzależnionej od alkoholu,
- 2) **1 014 osób stanowi** 4% dorosłych współuzależnionych,
- 3) **293 osoby to** 4% dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych,
- 4) **4 246 osób to** 13% ogółu ludności pijących szkodliwie (picie szkodliwe to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne, bądź psychiczne, jak również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu).

Jak wynika z przedstawionych wyżej danych, skala problemu według wskaźników ogólnopolskich w gminie Mosina jest duża i wymaga intensywnych działań, bowiem **6 313** osób wymaga objęcia pomocą.

4. Źródła i zasady finansowania:

Program finansowany będzie ze środków własnych budżetu Gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Podstawą finansowania zadań będą założenia zawarte w przyjętym przez Radę Miejską „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”. Program zbudowany jest na bazie wcześniejszych doświadczeń. Część zadań stanowi kontynuację rozpoczętych działań, natomiast pozostałe ulegają zmianom i modyfikacjom odpowiednio do potrzeb. Uwzględniono również potrzeby z przeprowadzonej diagnozy dotyczące szkolenia handlowców i zwiększonej profilaktyki wśród dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli, również tych, którzy prowadzą świetlice opiekuńczo-wychowawcze na terenie gminy Mosina. W środkach przeznaczonych na profilaktykę, zgodnie z zaleceniami w podsumowaniu diagnozy, w roku 2022 również przeprowadzona zostanie kampania dotycząca skutków spożywania napojów alkoholowych i innych środków prowadzących do uzależnienia.

5. Program realizowany będzie poprzez:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w związku z naruszaniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi.

6. Realizacja zadań polegać będzie na:

- 1) kontynuacji zadań własnych (prowadzenie świetlic, punktów konsultacyjnych, grup wsparcia, organizowanie wypoczynku letniego, prowadzenie działań profilaktycznych, organizowanie szkoleń specjalistycznych),
- 2) współpracy z zakładami leczenia odwykowego, stowarzyszeniami, lekarzami rodzinnymi, szkołami, placówkami oświatowymi, ośrodkami pomocy społecznej, Kościołem, Mosińskim Ośrodkiem Kultury, PARPA, ETOH, policją itp.,

3) kontroli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział II ZADANIA PROGRAMU

CEL I: Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Formy realizacji:

1. Finansowanie dyżurów w Punktach Konsultacyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych od alkoholu oraz ofiar przemocy	- 30 000
2. Finansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i ofiar przemocy („grupy wsparcia” - w zależności od potrzeb)	- 6 000
3. Prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu:	- w ramach pracy Komisji
a) rozmowy motywacyjno-interwencyjne	- w ramach pracy Komisji
b) zbieranie informacji dotyczących zgłoszonych osób	- w ramach pracy Komisji
c) diagnozowanie osób kierowanych na leczenie	- w ramach pracy Komisji
d) kierowanie na badanie przez biegłego psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia	- 4 000
e) kierowanie na badanie przez lekarza psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia	- 4 000
f) kierowanie wniosków do sądu rejonowego w przypadku odmowy leczenia	- 3 000
g) udzielanie wstępnej pomocy rodzinom osób nadużywających alkoholu oraz tym, gdzie występuje przemoc	- w ramach pracy Komisji
h) współpraca z prawnikiem	- w ramach pracy Komisji
4. Działalność informacyjna w zakresie możliwości uzyskania pomocy na terenie gminy dla osób uzależnionych i ofiar przemocy	- w ramach pracy Komisji

CEL II: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Formy realizacji:

1. Finansowanie programów terapeutycznych dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i ofiar przemocy („grupy wsparcia” - w zależności od potrzeb)	- 6 000
2. Finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemami społecznymi	- 130 000
3. Prowadzenie świetlic dla dzieci z rodzin z problemami społecznymi:	- 249 700
1) Świetlica w Mosinie	- 42 100
a) wynagrodzenie i pochodne	- 23 100
b) koszty utrzymania	- 7 500
c) finansowanie działań kulturalno-rekreacyjnych	- 2 000
d) wyżywienie	- 5 000

e) zakup artykułów biurowych	-	1 500
f) doposażenie	-	3 000
2) Świetlica w Rogalinku	-	34 600
a) wynagrodzenie i pochodne	-	23 100
b) doposażenie	-	3 000
c) finansowanie działań kulturalno-rekreacyjnych	-	2 000
d) wyżywienie	-	5 000
e) zakup artykułów biurowych	-	1 500
3) Świetlica w Pecnej	-	34 600
a) wynagrodzenie i pochodne	-	23 100
b) doposażenie	-	3 000
c) finansowanie działań kulturalno-rekreacyjnych	-	2 000
d) wyżywienie	-	5 000
e) zakup artykułów biurowych	-	1 500
4) Świetlica w Daszewicach	-	34 600
a) wynagrodzenie i pochodne	-	23 100
b) doposażenie	-	3 000
c) finansowanie działań kulturalno-rekreacyjnych	-	2 000
d) wyżywienie	-	5 000
e) zakup artykułów biurowych	-	1 500
5) Świetlica w Rogalinie	-	34 600
a) wynagrodzenie i pochodne	-	23 100
b) doposażenie	-	3 000
c) finansowanie działań kulturalno-rekreacyjnych	-	2 000
d) wyżywienie	-	5 000
e) zakup artykułów biurowych	-	1 500
6) Świetlica w Czapurach	-	34 600
a) wynagrodzenie i pochodne	-	23 100
b) finansowanie działań kulturalno-rekreacyjnych	-	2 000
c) wyżywienie	-	5 000
d) zakup artykułów biurowych	-	1 500
e) doposażenie	-	3 000
7) Świetlica w Krośnie	-	34 600
a) wynagrodzenie i pochodne	-	23 100
b) doposażenie	-	3 000
c) finansowanie działań kulturalno-rekreacyjnych	-	2 000
d) wyżywienie	-	5 000
e) zakup artykułów biurowych	-	1 500
4. Prowadzenie przez psychologa zajęć terapeutycznych dla dzieci uczęszczających do świetlicy	-	24 000

CEL III: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych

Formy realizacji:

1) Finansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, rodziców, nauczycieli i innych	-	60 000
--	---	---------------

grup zawodowych		
2) Wspieranie różnych działań profilaktycznych na rzecz promocji zdrowia i trzeźwego stylu życia podczas imprez bezalkoholowych	-	3 000
3) Organizowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie dla różnych grup zawodowych	-	4 000
4) Finansowanie szkoleń członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynikających z obowiązku ustawowego	-	4 000

CEL IV: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Forma realizacji:

Dofinansowanie warsztatów dla osób trzeźwiejących z terenu gminy	-	2 300

CEL V: Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w związku z naruszaniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi

Forma realizacji:

Kontrola przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży. Do przeprowadzania kontroli upoważnieni są członkowie Gminnej Komisji oraz Straż Miejska.

CEL VI: Inne wydatki

1. Wynagrodzenie członków Komisji	-	70 000
2. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wychowawców świetlic	-	1 000
3. Ubezpieczenia rentowe, emerytalne i zdrowotne od umów – zlecenia	-	5 000
4. Opłaty pocztowe	-	3 000
5. Zakup literatury specjalistycznej dot. uzależnień i przemocy	-	3 000
6. Zakup artykułów biurowych i wyposażenia na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	-	8 000
7. Opłata za wynajęcie pomieszczeń z przeznaczeniem na posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym przeprowadzanie rozmów interwencyjno-motywacyjnych oraz prowadzenie Punktu Konsultacyjnego	-	30 000
8. Rezerwa na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022	-	10 000

W sumie	660.000
---------	----------------

Rozdział III
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ
KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Podstawę ustalenia wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi ustalony w pkt 2 procent najniższego wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich, ogłaszanego w rozporządzeniu Rady Ministrów.

2. Ustala się wynagrodzenie za pracę w Komisji w wysokości:

1) przewodniczący Komisji	28%
2) sekretarz Komisji	25%
3) członek Komisji	22%

3. Wynagrodzenie wypłacane będzie do 30 dnia każdego miesiąca po przedłożeniu, zatwierdzonych przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie, list obecności za dany miesiąc.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Mosina.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicach informacyjnych Urzędu Miejskiego w Mosinie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący
Rady

Dominik Michalak

UZASADNIENIE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązała gminy do podjęcia działań profilaktycznych prowadzących do przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez tworzenie i realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Rozwiązywanie tych problemów jest w świetle wyżej wymienionej ustawy zadaniem własnym gminy.

Ustawa nakłada na gminę konkretne zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz zapewnia bezpłatne formy pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym.

Przepisy prawa wskazują gminie źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Środki finansowe, wnoszone co roku do kasy Gminy przez podmioty gospodarcze handlujące napojami alkoholowymi, mogą być wykorzystywane wyłącznie na realizację zadań zawartych w programie.

W programie na 2022 rok zachowane są cele i podstawowe strategie, kontynuowane są zadania zwiększające dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie. Prowadzenie siedmiu świetlic opiekuńczo-wychowawczych jest kontynuacją zadań z poprzednich lat i zabezpiecza potrzeby ludności.

W przedmiotowym programie zabezpieczone zostały środki również na zalecenia zawarte w diagnozie przeprowadzonej dla Gminy Mosina w miesiącach marzec-maj 2021 r.

Firma przeprowadzająca diagnozę stworzyła dokument nie tylko dla Gminy Mosina, ale dokonała analizy dla każdej ze szkół na terenie gminy w przedziałach wiekowych: od I – IV klasy i od V-VIII klasy oraz odrębny dla Zespołu Szkół w Mosinie. Wersję elektroniczną dotyczącą szkół otrzymała Pani Kierownik Referatu Oświaty i Sportu, Zespół Szkół w Mosinie, a diagnoza ogólna umieszczona jest na stronie internetowej OPS Mosina.

W związku z powyższym w programie zwiększono środki na profilaktykę, szkolenia i kampanię dotyczącą szkodliwości spożywania napojów alkoholowych oraz zażywania innych środków prowadzących do uzależnienia.

W tym stanie rzeczy podjęcie uchwały dotyczącej uchwalenia Gminnego Programu na rok 2022 jest uzasadnione.

Wiceprzewodniczący Rady

Dominik Michalak